

Barndomserindringer

af Jytte og Helle Lausten Sørensen, Pilevænget 17

I 1961 kørte vores far, Kesse og Fotografen Hans Jørgen Clausen rundt i området her, sammen med vores Bedstemor Jenny, for at finde en sommerhusgrund til vores Bedstemor. Kesse og hans søskende, ville bygge et sommerhus til hende, da hun blev 60 år i 1961, og havde behov for et sted at rekreere.

De var i Juelsminde, As Vig og Pøt, førend de havnede i Snaptun. Og her fandt de åbenbart, hvad de søgte. For Bedstemor fik en grund i skoven. Skoven var der, hvor der i dag er en stor græsplæne, med et enkelt grantræ på. Til højre for stien, ned til stranden, ved nr. 17. Der byggede de Bedstemors sommerhus "Skovbo", imellem grantræet og egetræet, som også står der endnu.

Byggeriet af "Skovbo", som senere blev nr. 11.

Vi mener ikke, at sommerhusene i skoven, hørte til den senere sommerhusforening Strandlyst. Vi mener hun lejede grunden af kromanden. Men har ikke dokumentation for det. Der lå ca. 14 huse i skoven.

I 1966 blev det besluttet, at alle husene i skoven skulle fjernes, da det hed sig, at de lå for tæt på vandet. Det var forskelligt, hvad der skete, med husene. Vi kan bl. a. huske, at Peder Pølsemands hus blev brændt ned. Han flyttede efterfølgende i en campingvogn, for enden af den gamle købmands lagerbygning. Vi mener Malmbos hus blev revet ned. Nogle blev flyttet til andre sommerhusforeninger. Og nogle byggede i Strandlyst.

"Bedste", Jenny Sørensen,
ved hendes elskede sommerhus. Nr. 11.

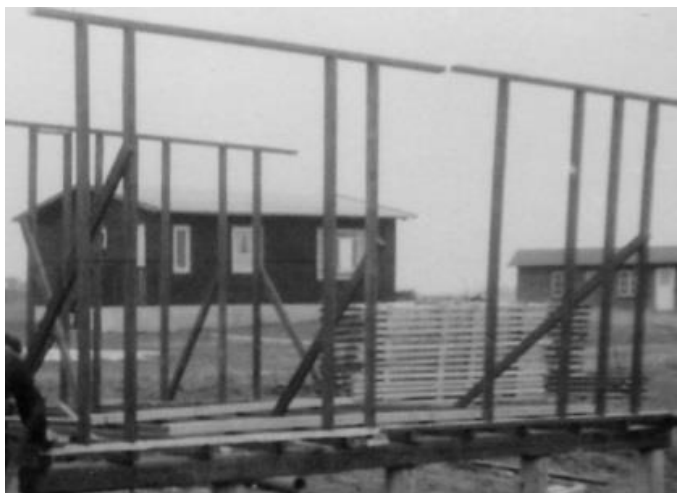
Bedstemors hus blev flyttet op i kolonien Strandlyst. Det er i dag nr. 11. Huset blev flyttet på den måde, at den blev løftet op ved hjælp af nogle store donkrafte, og understøttet med tøndes. Indtil den var så højt oppe, at Svend kunne køre ind under den med en ladvogn. Huset blev ikke tømt. Møbler og andet inventar, blev flyttet med huset. Porcelæn og lignende blev stående i skabene. Utroligt; det kunne lade sig gøre. Og, efter sigende, blev intet slået i stykker. Langsomt blev den kørt op gennem skoven, over grøften, gennem pilehækken, og videre

op ad stien ved nr. 17, hvor den ragede godt ind over hækken. I forvejen, var der blevet støbt en sokkel, og gjort plads til en lille tilbygning. Så nu var det "bare", at få placeret huset præcist på soklen. Men det klarede de også. De kunne alligevel nogle ting dengang.

I løbet af sommeren, da de byggede Skovbo, fik Kesse kontakt med Karoline på Strandlyst. Så allerede i 1961 lejede han grunden, som i dag er nr. 17. Ved samme lejlighed fik Clausen og vores farbror Svend Sørensen grunde hernede. Det er i dag hhv. nr. 49 og nr. 8.

Så vi har tilbragt alle weekender og sommerferier, gennem vores barndom, her i Snaptun. Sæsonen startede til påske, og sluttede til oktober. Det lå helt fast. Det var en tradition. Om der var en regel, der sagde, at sommerhuse ikke måtte benyttes efter 1. oktober, husker vi ikke.

Bedstemors sommerhus, blev som nævnt bygget i 1961. Derefter hjalp Kesse, Svend og Hans Jørgen hinanden, med at bygge hhv. nr. 49 i 1963 og nr. 8 og nr. 17 i 1964. Alle 4 huse, blev bygget efter den samme tegning. Så de var efterhånden i rigtig god træning. Væggene til nr. 49, blev bygget i lkast, hvorefter de fragtede dem til Snaptun, og samlede huset på stedet.

Der er gang i byggeriet ved nr. 17.

Vi ved, at nr. 17 fortrinsvis blev bygget af genbrugsmaterialer. Bortset fra blokhusbrædderne og taget. Så vi synes faktisk, at det er fantastisk, at det holder endnu.

De fire huse, var oprindeligt på 24 m², og bestod af en stue, et køkken og et køjerum med 4 køjer. Desuden en terrasse på hver side af huset. Toilettet, eller i starten dasset, var et lille rum på den ene terrasse. Så vi skulle jo "ud" i al slags vejr, for at komme på det lille hus.

De første år, var det primitive forhold. Der var hverken vand eller strøm. Vi hentede vand på havnen. Men fik dog lagt vand ind, allerede i 1965. Vi havde et das. Og far måtte efter hver weekend, grave indholdet ned, inden vi tog hjem. Det var absolut ikke noget han brød sig om. Lys havde vi i form af petroleumslamper og stearinlys. Først og sidst på sæsonen, kunne det godt være meget koldt. Men vi havde ikke anden opvarmning, end stearinlysene og petroleumslamperne. Bortset fra, at mor tændte alle 3 gasblus og gasovnen, hvor hun lod lågen stå åben. Så gik der faktisk ikke så lang tid, førend vi fik varmen. Underholdningen bestod af en transistorradio, som kørte på batterier.

I 1967 blev området kloakeret, og vi fik rindende vand, med "træk og slip". Det var virkelig luksus. Men det var stadigvæk mørkt og koldt på "tønden".

Vi fik et isskab som blev sænket ned i terrassegulvet. Så hver gang vi kom til Snaptun, hentede far is på havnen, som blev lagt på en bakke i skabet. Det fungerede fint i mange år. Hvorefter vi fik et gaskøleskab.

På et tidspunkt fik vi også installeret en gasvandvarmer. Det var en stor lettelse i det daglige, da alt vand til "etagevask", klatvask, opvask, kaffe og madlavning, jo skulle koges på gaskomfuret.

Vi elskede, at komme til Snaptun. De første år, kørte vi herved lørdag middag, og hjem igen søndag eftermiddag. Så i forhold til i dag, var det faktisk nogle korte weekender. Men i 1969, skulle vi ikke gå i skole om lørdagen mere. Så da var far hurtig til, at arrangere, at han også havde fri om lørdagen. Så kunne vi køre herved, allerede fredag eftermiddag. Og vi nød, at der nu var to overnatninger hver weekend.

Det var virkelig hele familiens fristed. Vi elskede, at være i Snaptun. Vi glædede os til sæsonstart, og var triste, når vi skulle lukke ned for vinteren.

For os børn, var det en stor legeplads. Der var rigtig mange børn i husene dengang. Der var altid nogle at lege med. Og vi havde det indtryk, at alle de voksne, holdt øje med alle børnene. For alle kendte alle.

Et par gamle ølkasser, og vi var beskæftiget i lang tid. Helle og Jytte Sørensen i nr. 17, som endnu ikke var bygget. Steen og Hanne Clausen i nr. 49.

Der var ikke rigtig noget vi ikke måtte. Vi var ikke ret gamle, da vi måtte gå ned og bade, uden en voksen. Vi fik at vide, at vi kun måtte gå ud til navlen, og så svømme langs med stranden. Vi har senere fået at vide, at mor stod og gemte sig bag et træ, for at se, om vi overtrådte reglerne. Men det var aldrig et problem, for vi lærte, at omgås vandet, på en fornuftig måde, og at have respekt for det. Gik vi selv hen på havnen, var der den regel, at vi ikke måtte gå ud til kanten, men skulle holde os på midten af molen.

Vi havde ikke brug for ret meget legetøj. Vi fandt spændende ting i naturen, og legede med det. Jeg husker engang, jeg havde fyldt en stor gammel trillebør med vand, som jeg lavede akvarie i. Jeg hentede tang og muslinger. Levende rejer, tanglopper, små krabber og fiskeyngel.

Og det gamle hule træ, der stod ved stien. Jeg tror de fleste børn, af kolonien, har klatret rundt i det. Eller legede skjul i sivene. Gik på opdagelse i skoven, for at se,

om vi kunne finde ting fra de flyttede sommerhuse. Vi var ude i al slags vejr. Brugte fantasien, og tror jeg; lærte meget om naturen. Vi kedede os aldrig. Og skulle det regne en dag, kunne vi sidde en hel flok, og læse gamle Anders And blade.

Vi havde ikke været her i ret mange år, førend Kesse og Svend var overbeviste om, at de var nødt til, at have en båd. Så Snaptun Bådebygger fik til opgave, at bygge en træbåd, som far og Svend købte i fællesskab. Vi kan ikke huske, hvor lang tid, det tog, at bygge båden. Men hver gang vi kom til Snaptun, var vi med far henne ved bådebyggeren, for at se båden blive bygget. Det var en festdag, da båden var færdig, og vi kunne hente den. Vi var mange, der gik hen for, at hente båden, som blev kørt hjem på en hjemmelavet trækvogn, som vi for øvrigt bruger, den dag i dag.

De første år, havde vi kun årer til båden. Men senere kom der en påhængsmotor på. Vi nød, at

komme med far ud at fiske. Min første fiskestang, blev købt på Snaptun Handelsplads for 14 kroner. Når vejret tillod det, havde mor ingen aftensmad med hened. Nej; det var en selvfølge, at vi kunne sejle ud og fange fisk nok. Det var sjældent noget problem. Der var masser af fisk. Og fik vi uventede gæster. Ja, så tog vi ud, og hentede aftensmaden.

Lige så snart det var lavvandet, gik vi ned og gravede orm. Det var ikke kun os der gjorde det. Der var altid nogle, der skulle ud at fiske. Rigtig mange havde selv båd dengang. Og man hjalp hinanden. Bl.a. med, at gøre bådene klar om foråret, og søsætte dem. Og igen at trække dem op, når sæsonen var slut.

Med påhængsmotoren blev mulighederne jo udvidet. Vi fik rødspættegarn. Hold da op! Det var både tidlig og silde, vi stævnede ud! Jeg husker specielt nogle herlige sommermorgener, hvor far og jeg, sejlede ud ved halv fem tiden. Det var fuldstændig stille vejr. Og sikke en ro. Det var kun

Vi børn skulle altid hjælpe med, at ordne fiskene vi fangede. Her er der Jytte Sørensen fra nr. 17, og Steen Clausen fra nr. 49, der er i gang med dagens fangst.

fiskekutternes tuf-tuf, vi hørte, blandet med fiskernes stemmer fra havnen, som vandet førte ud til os. Som regel skulle vi over til "Frelsermændene", ved nordspidsen af Hjarnø. Der satte vi ofte garn. Hvad "Frelsermændene", egentlig dækkede, husker jeg ikke mere. Men mener, at der var en lejrskole, som blev drevet af en religiøs forening.

Far har senere fortalt, at både han og andre af fritidsfiskerne, ofte dummede sig i starten. De vidste jo ikke rigtig noget om fiskeri, og måtte lære sig selv det, hvilket de lokale fiskere ofte morede sig over.

Noget som står fuldstændig klart i min erindring, er når Jytte og jeg hjalp far med at rense fiskenettene. Så blev de hængt op på gavlen. Transistorradioen blev stillet ud på græsset, og så skulle far høre fodbold. Det var altid Gunnar Nu Hansen der spokede. Jeg kan næsten høre ham endnu.

Lige så snart det var blikstille, hvilket ikke skete ofte, i løbet af en sommer, tog mændene ud for at blusse ål. De stagede sig frem i robådene, med en blussende Petro max lampe i stævnen, og et ålejern på hen ved en 4 meters længde. Senere gik de over til, at benytte åleruser.

Det var hyggeligt, at sidde på terrassen, og følge blusserne. De stærke lys, som gled stille hen over fjorden. Den fantastiske stilhed, som der naturligt var, ved blikstille vand. Vi kunne tydeligt høre, når de så en ål. Og selvfølgelig, hvis de var heldige at stange en. Altså! Det var jo ren "Morten Koch"! Idyllisk!

Fulton sejler gennem fjorden, mindst en gang hvert år.

Da vi fik båden, begyndte vi, at sejle til Hjarnø. Hvor vi travede op til Mejeriet, for at hente ost. Jeg husker specielt den lille gamle mand, med det store hvide strittende hår, som gik rundt i en gammel kittel, der nok havde været hvid engang. Jeg var lidt bange for ham, da jeg synes han lignede en troldmand. Når vi var med far derovre, ventede vi altid, til der ikke var andre kunder. Så fik vi lov, at komme med ind i det "allerhelligste". Han vidste godt, at far gerne ville have en rigtig gammel ost. Og havde som regel gemt et lille stykke til ham. På havnen var der altid liv. Altid mange

mennesker. Når Endelavefærgen kom i havn, mødtes mænd og børn, ved færgelejet. Det var altid spændende, at se, hvad og hvem, der kom, eller skulle med færgen. Nogle gange var det lidt for uhyggeligt spændende, når der kom døde dyr med færgen. Vi husker, at der både har lagt døde køer og grise på havnemolen. Nogle gange i flere dage, før end de blev afhentet. Ikke altid lige lækkert. Specielt ikke, når de eksploderede i varmen.

Ekstremt højvande, den 9. januar 2005.

Engang var vi 3-4 børn, der havde gravet en masse sandorm. Vi havde fået den idé, at vi ville se, om vi kunne sælge dem til lystfiskerne på molen. Men salget gik ikke så godt. Men så ville skæbnen, at der kom en bus fuld af pensionister. Et par ældre damer i lyse sommerfrakker, og fine håndtasker på armene, fik ondt af os. De købte hver et par poser sandorm, og puttede dem i deres håndtasker, og så gik de ellers ind i bussen igen. Vi børn var målløse. Gad vide hvornår de kiggede i tasken igen?

Fiskerihavnen var også altid god for en spændende oplevelse. Der var mange ting at kigge på. Fisk; vi aldrig før havde set. Det var tider, dengang fiskekutterne kom ind med lasten fyldt. I dag er det mest når ørrederne sættes ud i gårdene, at der er lidt at kigge på.

Det var specielt sjovt, at kigge ned til Wilhelm i hans båd. Han stod ofte og flåede fisk, og solgte dem direkte fra båden. Der stod altid mange mennesker, og kiggede på ham, når han arbejdede. Han var en hyggelig fyr, som altid havde tid, til lidt sjov med os børn. Engang var vi med ham på fisketur i nærheden af Samsø. Det var en spændende tur, som gav stof til en skolestil.

Da vi begyndte, at komme til Snaptun, var der både en købmand med skibsproviantering, et brøddudsalg, kiosk og ishus samt Færgetroen med Skipperstuen. Og både biler og skibe kunne få tankene fyldt op. Senere kom der også en slagter til. Hvem husker ikke Fru Thuesens smørrebrød! Eller hendes fedtegrever! Uhm!

I Færgetroens have var der en minigolfbane med 18 huller. Der brugte vi rigtig meget tid.

Naturen var og er jo nok den væsentligste grund til, at vi elsker Snaptun. Vandet, stranden, skovene, sivene og dyrelivet. Det er en sjælden sommer, hvor vi ikke ser både rådyr, ræve, grævlinger, harer, pindsvin, flagermus, falke og ugler. Ofte hører vi også nattergalen. Mågerne og skarverne er jo et selvfølgeligt islæt, som vi ikke kan undvære. Er vi heldige møder vi også både sæler og marsvin. Og så den allestedsnærværende ro, som er en lise for sjælen.

Verdens største sejlskib, det russiske skoleskib, Barken Sedov, var et flot syn, da den stævnede ind gennem Horsens Fjord

Der var, og er stadig, altid noget at kigge på. Fjorden er aldrig ens. Hver gang man kigger ud, ser man noget nyt. Vandet kan være strålende blå. Eller grumset og brun. Det kan være fladt eller højt, med masser af bølger. Nogle gange med skumtoppe, når det rigtig viser tænder. Lavvande og højevande. Altid skifter scenariet. Containerskibe, fiskekuttere, sejlskibe, motorbåde, vandski og kajaker. Hunde der bader. Børn der svømmer. Altid er der noget at se på.

Jeg synes jo det er fascinerende, at se på elementernes rasen. At sidde og kigge på fjorden, når bølgerne rejser sig i storm og piskende regn. Eller når vi sidder en nat i mørket, og ser lynene ude over

vandet. Det er simpelthen bare fantastisk. Vi kører også gerne herved et par gange i løbet af vinteren. Selvfølgelig for at kigge til huset, men så sandelig også for at opleve fjorden, stranden og havnen klædt i sne og is. Det er virkeligt et skue, som alle bør unde sig selv.

Tidligere sad vi ofte og så på, når der var kapsejllads. Der kunne deltage rigtig mange sejlbåde. Og når vejret var til det, hejste de spilerne, eller ballonsejlene, som vi kaldte dem. Det kunne være et fantastisk skue. Specielt når der var natsejllads, var det et flot syn, med alle de røde og grønne lanterner, der stille gled forbi.

Andre gange fulgte vi lodsådene, når de var ude og guide de store skibe ind gennem fjorden til Horsens.

På sandbanken; uden for Tangen, var der ofte både motor- og sejlbåde, der gik på grund. Det kunne være både festligt, fornøjeligt og dramatisk, når vi fulgte redningsaktionerne på afstand.

Jeg føler mig ydmyg og taknemmelig over, at vore forældre gav os dette unikke sted, at boltrer os på, gennem vor barndom. At vi stadig har den samme store glæde ved, at komme til Snaptun, tror jeg aldrig vil ændre sig. Nu er det bare nogle andre ting, vi sætter pris på hernede.

